

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av personalfondslagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås personalfondslagen bli ändrad så att en medlemsandel som influtit till fonden kan börja lyftas tidigast fem år efter medlemskapets början, i stället för efter tio år som är den nuvarande tidsgränsen. Dessutom föreslås att den fondandel som årligen kan lyftas höjs från nuvarande 10 % till 15 %. Utbetalningen av fondandel efter arbetsförhållandets upphörande påskyndas för så-

dana medlemmars del som själva har sagt upp sig eller vars arbetsförhållande arbetsgivaren har avslutat av en orsak som beror på arbetstagaren. Dessutom föreslås i lagen en del ändringar som underlättar bildandet och förvaltningen av en fond.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1996.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Lagstiftning

Personalfondslagen (814/89) trädde i kraft den 1 januari 1990. Syftet med lagen var att skapa lagstiftningsmässiga förutsättningar för bildandet av personalfonder vid företag. Avsikten med fonderna är att fördjupa det interna samarbetet inom företagen samt att främja den ekonomiska demokratin och företagets konkurrensförmåga. Lagen är en ramlag som fastställer de centrala dragen i fondernas verksamhet men ger behövligt utrymme för företagsvisa tillämpningar.

En fond kan bildas vid ett företag med minst 30 anställda, eller vid en resultatenhet med minst tio anställda inom ett sådant företag. Fonden bildas av företagets personal. Ett villkor för att en fond skall kunna bildas är dock att vid företaget tillämpas ett vinstpremiesystem enligt vilket företaget betalar vinstpremieandelar till fonden. Vinstpremieandelen skall till väsentliga delar beräknas enligt en post som utvisar lönsamheten beträffande företagets verksamhet och eventuellt dessutom

enligt andra faktorer som utvisar verksamhetens effektivitet. En fond kan placera sina medel i arbetsgivarföretaget eller i ett företag som hör till samma koncern som det i form av aktier, andelar och andra kapitalposter samt lån. När en fond placerar sina medel utanför det egna företaget, skall detta ske på ett betryggande och inkomstbringande sätt.

Alla arbetstagare och tjänstemän vid företaget, eventuellt med undantag av ledningen och personer i tidsbundet arbetsförhållande, blir medlemmar i fonden. Det kapital som influtit till fonden i vinstpremieandelar och överskott som de inbringat uppdelas på medlemmarnas personliga fondandelar, vilka kan lyftas av medlemmarna när villkoren enligt lagen och fondens stadgar är uppfyllda.

Allmänt

För närvarande finns det 41 registrerade fonder. Ca 90 000 arbetstagare är medlemmar i dessa fonder. Huvudparten av de nuvarande fonderna har inlett sin verksamhet genast det år då lagen trädde i kraft eller det därpå

följande året. Efter det har ytterst få nya fonder bildats. Sannolikt har den största orsaken till det minskade intresset för personalfonder varit depressionen under de första åren av 1990-talet, som inte har lockat till bildande av nya fonder. Dessutom har en del av de omständigheter som nedan i denna proposition föreslås bli ändrade medverkat till det svaga intresset. Under de fem första verksamhetsåren har sammanlagt 574 milj. mk influtit till fonderna i vinstpremier.

Lyftande av fondandelar

En medlem kan enligt 24 § 2 mom. i den gällande personalfondslagen lyfta sin fondandel tidigast tio år från det han blev medlem i fonden och också därefter högst en tiondel av kapitalet per år. Denna långa väntetid på tio år har vid sidan av beskattningen av fondandelarna fått mycket kritik och den har klart minskat intresset för fonderna och deras motiverande verkan. Republikens president Martti Ahtisaaris sysselsättningsarbetsgrupp föreslog i sin rapport som överlämnades den 30 september 1994 att personalfonder bildas för att dämpa trycket på löneförhöjningar och inflationstrycket. I detta syfte föreslog arbetsgruppen bl.a. att personalfondslagen ändras så, att det kapital som influtit till en fond kan börjas lyftas sex år efter att medlemskapet börjat. Dessutom föreslog arbetsgruppen att inkomstskattelagen (1535/92) ändras så, att värdestegring och nettointäkter av fondandelar i en personalfond beskattas som kapitalinkomst.

Också från samhällsekonomisk synpunkt är det lönsamt att bilda personalfonder. Fonderna placerar vinstpremieandelar som de mottagit antingen i det egna företaget eller utanför detta, vanligtvis i aktier i finländska börsbolag eller statens masskuldebrevslån, och stöder genom denna placeringsverksamhet det finländska näringslivet och statsekonomin.

Det föreslås att 24 § 2 mom. ändras så, att fondandel kan börja betalas till en medlem tidigast fem år efter att han blev medlem i stället för som nu tio år efter denna tidpunkt och så, att den andel som årligen kan lyftas höjs från nuvarande 10 % till 15 %.

Enligt 27 § 1 mom. 1 punkten har en medlem som sagt upp sig eller vars avtal arbetsgivaren har sagt upp eller hävt av en orsak som beror på arbetstagarens förfarande rätt att lyfta sin

fondandel först efter att tre hela räkenskapsperioder vid företaget har löpt ut sedan arbetsförhållandet upphörde. Medlemmar vilkas arbetsförhållande har upphört av någon annan orsak får sin fondandel genast efter följande värdebestämningdag. Väntetiden på tre år motiverades i regeringens proposition med förslag till personalfondslag (RP 41/1989 rd) med att den ansågs förhindra uppsägningar vilkas enda syfte var att få lyfta fondandelen. När personalfondslagen bereddes i slutet av 1980-talet rådde arbetskraftsbrist inom många branscher i landet, och man ville inte öka arbetskraftens rörlighet genom stadgandena om lyftande av fondandel. Arbetskraftsbristen förbyttes vid ingången av 1990-talet i massarbetslöshet, och inga tecken på en återgång till arbetskraftsbristens tid kan ses. I synnerhet i företag där arbetsförhållandena är kortvariga och omsättningen av arbetstagare stor kan fonderna ha ett stort antal sådana medlemmar som inte längre är anställda vid företaget eller omfattas av vinstpremiesystemet, men i fråga om vilka lagens 27 § 1 mom. 1 punkt förhindrar utbetalningen av fondandel och således också medlemskapets upphörande. Dylika medlemmar bidrar inte längre till vinstpremierna, men de åsamkar fonden i fråga mycket tilläggsarbete och merkostnader.

En fond har efter värdebestämningdagen tre månader på sig att betala ut fondandelarna till dem som de på grund av att arbetsförhållandet upphört skall betalas till. Alla registrerade fonder har en värdebestämningdag, som således också är deras bokslutsdag. Efter bokslutsdagen, innan fondandelarna betalas ut, skall fonderna klarlägga medlemmarnas fondandelar, tillstålla medlemmarna utredningar om dem, behandla eventuella rättelseyrkanden, sköta om granskningen av fondens räkenskaper och förvaltning samt hålla fondmöte. I synnerhet vid stora företag med många verksamhetsställen har fonderna haft problem med att klara av alla dessa uppgifter på tre månader.

Det föreslås att 27 § 1 mom. 1 punkten ändras så, att fondandelen skall betalas efter att en hel räkenskapsperiod vid företaget har löpt ut sedan arbetsförhållandet upphörde, i stället för som nu efter tre räkenskapsperioder. Början av samma moment föreslås bli ändrad så, att fonden efter värdebestämningdagen har fyra månader på sig att betala ut fondandelen, i stället för som nu tre månader.

Fogandet av överskott och underskott samt värderegleringar till fondandelarna

Överskottet eller underskottet av en personalfonds medlemsandelskapital och värderegleringar skall enligt 22 § 1 mom. för varje räkenskapsperiod fogas till medlemmarnas fondandelar i förhållande till det värde som deras andelar i genomsnitt har haft under räkenskapsperioden. När den genomsnittliga fondandelen bestäms skall beaktas fondandelen vid ingången av räkenskapsperioden samt de förändringar som under räkenskapsperioden inträffat i fondandelen och tidpunkterna för dessa förändringar. På basis av detta beräkningssätt har en medlem rätt till precis det överskott eller underskott eller den värdereglering som motsvarar hans andel. Detta beräkningssätt är dock komplicerat. Om fondandelarna räknades ut på ett enklare sätt skulle de flesta fonderna och i synnerhet de små fonderna själva kunna sköta uträkningen, utan att behöva anlita dyra tjänster av utomstående. Ett alternativt sätt att räkna ut andelarna kunde t.ex. vara att överskott eller underskott och värderegleringar fogas till andelarna i förhållande till det värde andelarna har haft vid ingången av räkenskapsperioden. En medlems fondandel vid ingången av räkenskapsperioden är avgörande när det gäller hans rätt till överskott eller underskott och värderegleringar för ifrågavarande räkenskapsperiod, eftersom uttryckligen den fondandelen under räkenskapsperioden har bidragit till de intäkter som influiter till fonden. Detta beräkningssätt beaktar inte förändringar som skett i fondandelen under räkenskapsperioden.

Det är sannolikt att en del av de existerande fonderna vill bibehålla det nuvarande exakta beräkningssättet, eftersom de har färdiga ADB-system som lätt räknar ut de genomsnittliga fondandelarna. Övergången till ett nytt beräkningssätt skulle således inte medföra några större lättnader eller kostnadsinbesparingar för dem. Därför föreslås 22 § 1 mom. bli ändrat så, att en fond i sina stadgar kan bestämma att överskott eller underskott och värderegleringar fogas till medlemmarnas fondandelar i förhållande till det värde som deras andelar hade vid ingången av räkenskapsperioden. I annat fall iaktas fördelningssättet enligt den nuvarande lagen.

Särskilt problematisk har tillämpningen av 22 § 1 mom. visat sig vara när det gäller sådana

tidigare medlemmar till vilka fondandel under räkenskapsperioden har betalats efter den föregående värdebestämningdagen, men som fortfarande har rätt till överskott eller underskott och värderegleringar för räkenskapsperioden för tiden mellan värdebestämningdagen och den dag då fondandelen utbetalts. Betalningen av en dylik andel åsamkar ofta fonden kostnader som är större än det nettobelopp som mottagaren har kvar efter förskottsinnehållning. Inte heller är det från fondernas synpunkt ändamålsenligt att återkräva negativa andelar av tidigare medlemmar.

I slutet av 22 § 1 mom. föreslås ett tillägg enligt vilket en medlem till vilken har betalats fondandel på grund av att arbetsförhållandet upphört inte har rätt till överskott eller underskott eller värderegleringar för tiden mellan värdebestämningdagen och den dag då fondandelen betalas ut. Till dessa delar är stadgandet tvingande, och en fond kan i sina stadgar inte bestämma annorlunda.

Utredning om fondandelarna

Lagens 25 § ålägger en fond att alltid efter värdebestämningdagen ge varje medlem en skriftlig utredning om hans fondandel. Ordalydelsen i stadgandet möjliggör inte på någon grund ett lättare förfarande. De årliga utredningarna om fondandelarna till medlemmarna medför mycket arbete och stora kostnader för fonderna. Det är inte nödvändigt att tillställa varje medlem en separat utredning förrän fonden har fått sin första vinstpremie. I praktiken har fonderna härvid också ersatt utredningarna t.ex. med ett meddelande i arbetsplatsens tidning. Också när förändringarna i fondandelarna är mycket små t.ex. av den orsaken att ingen vinstpremie har influiter och verkningarna av överskott eller underskott och värderegleringar på andelarna är små, kan fonden ersätta de medlemsvisa utredningarna med någon annan typ av meddelande. Medlemmar till vilka betalas fondandel eller som annars har fondandel att lyfta skall dock alltid få en skriftlig utredning, så att de kan kontrollera om den fondandel som betalas har räknats ut rätt.

Det föreslås att 25 § ändras så, att en fonds styrelse har rätt att besluta att utredningen skall ersättas med någon annan typ av meddelande som den anser lämpligt i fråga om

sådana medlemmar som inte alls har någon fondandel eller beträffande vilka förändringen av fondandelen är liten. Dessutom förutsätts att medlemmen inte har någon andel att lyfta.

Val av fullmäktige vid bildandet av en fond

Tillämpningen av 9 §, som reglerar åtgärderna vid bildandet av en fond, och 39 §, som reglerar förrättande av val, har medfört tolkningsproblem vid bildandet av fonder i synnerhet när det gäller stora företag med många verksamhetsställen. Av personalfondslagen och den regeringsproposition som gäller den framgår inte hur det konstituerande mötet skall ordnas och företrädarna väljas i sådana fall då hela personalen inte kan kallas till bildandet av fonden och i synnerhet då fullmäktige enligt stadgarna har beslutanderätt.

De paragrafer i personalfondslagen som gäller förrättande av val måste kunna tolkas smidigt när en fond bildas och fullmäktige väljs för första gången. Fonden har ju då ännu inte något fastställt val- och omröstningsförfarande enligt vilket fullmäktige skulle kunna väljas. Det är dock inte möjligt att avvika från det tvingande stadgandet om nominering av kandidater i 39 § 1 mom. Enligt det skall alla som är röstberättigade vid valen garanteras rätt att delta i nomineringen av kandidater. Detta stadgande skall också iakttagas vid val av företrädare till det konstituerande mötet och till första fullmäktige.

Eftersom lagen inte innehåller något stadgande om vem som skall delta i det konstituerande mötet, föreslås att till slutet av 9 § 1

mom. fogas ett omnämnande om att till det konstituerande mötet kallas de blivande medlemmarna eller de fullmäktige eller andra företrädare som dessa har valt. I detaljmotiveringen nedan behandlas de alternativa sätt på vilka åtgärderna för att bilda en fond kan förenklas i synnerhet i stora företag.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga sådana verkningar som skulle innebära ökade utgifter för staten. Propositionens verkningar för hushållen hänför sig till att de arbetstagare som är medlemmar i en fond kan börja lyfta sina fondandelar redan fem år efter medlemskapets början. Därmed inflyter också statens och kommunernas skatteintäkter tidigare när det gäller fondandelarna.

Propositionen har inga verkningar i fråga om organisation och personal.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i samarbete med de centrala arbetsmarknadsorganisationerna.

4. Beroende av övriga propositioner

Till denna proposition härför sig ett förslag till ändring av inkomstskattelagen som skall avlätas separat till riksdagen och där det föreslås att beskattningen av inkomst från personalfonden skall lindras.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

9 §. *Åtgärder för att bilda en fond.* Till slutet av 1 mom. fogas ett omnämnande om vem som skall kallas till det konstituerande mötet. I den gällande lagen finns inget omnämnande om detta. Det enklaste sättet att bilda en fond är att till det konstituerande mötet kalla alla arbetstagare som blir medlemmar. Om detta inte är möjligt, skall de arbetstagare som blir

medlemmar bland sig välja företrädare till mötet. Det konstituerande mötet godkänner fondens stadgar och beslutar om bildandet av fonden samt väljer härefter fondens styrelse och revisorer.

I fonder som enligt stadgarna har fullmäktige kan åtgärderna för att bilda fonden förenklas betydligt genom att på arbetsplatserna innan fonden bildas hålls valmöten, vid vilka direkt väljs fullmäktige till det konstituerande

mötet, med iakttagande av den kvotering om vilken bestäms i stadgarna. Fullmäktige ges samtidigt rätt att bilda en fond. Det är fråga om ett slags dubbelt befullmäktigande. När de fullmäktige som medlemmarna har valt vidtar åtgärderna för att bilda fonden, har fonden genast en styrelse och revisorer som valts enligt stadgarna.

Om valet av fullmäktige inte kan ordnas före det konstituerande mötet, väljer arbetstagarna bland sig företrädare för att bilda fonden. Efter att fonden har bildats skall företrädarna välja fondens styrelse och revisorer. En av styrelsens första uppgifter är att vidta åtgärder för att ordna val av fullmäktige. Det är skäl att i det förslag om att bilda en fond som nämns i lagens 8 § 1 mom. ta in ett omnämnande om huruvida mandatperioden för den styrelse som valts vid det konstituerande mötet fortsätter fram till fullmäktiges första ordinarie möte eller om det är fråga om en s.k. interimsstyrelse som genast när fullmäktige har valts skall ersättas med en enligt stadgarna vald styrelse.

Det dubbla befullmäktigandet kunde också gå till så att arbetstagarna väljer företrädarna för det konstituerande mötet vid möten på arbetsplatserna och samtidigt befullmäktigar företrädarna att vid det konstituerande mötet bland sig välja fullmäktige, med beaktande av den kvotering som nämns i stadgarna. Jämfört med de ovan nämnda förfarandena är den dåliga sidan med detta förfarande att fullmäktige väljs av andra än fondens medlemmar. Eftersom fullmäktige dock skall väljas bland företrädarna, kan endast företrädare som arbetstagarna ursprungligen föreslagit och valt bli valda.

22 §. *Överskott och underskott.* Paragrafen reglerar överföringen av överskott eller underskott och värde regleringar till medlemmarnas fondandel. Det föreslås att 1 mom. ändras så, att fonderna kan välja antingen det beräknings sätt om vilket stadgas i den nuvarande lagen, dvs. att andelarna bestäms i förhållande till det värde som medlemmarnas andelar i genomsnitt har haft under räkenskapsperioden, eller ett nytt, enklare beräkningssätt enligt vilket andelarna bestäms i förhållande till det värde som medlemmarnas andelar hade vid ingången av räkenskapsperioden. En fond som väljer det senare beräkningssättet skall ta in en bestämmelse om detta i sina stadgar.

I slutet av 1 mom. föreslås ett tillägg enligt vilket medlemmar till vilka fondandelarna har

betalts efter den föregående värdebestämningssdagen inte har rätt till överskott och värdestegring för räkenskapsperioden, och å andra sidan inte heller skyldighet att betala sin andel av räkenskapsperiodens underskott och värde minskning. Efter att lagen har trätt i kraft kan fonderna ur sitt register stryka alla sådana tidigare medlemmar som erhållit sin fondandel och som inte längre har möjlighet att få vinstpremie.

24 §. *Lyftande av en fondandel.* Paragrafen reglerar medlemmarnas rätt att lyfta sin fondandel. En medlems fondandel består av en bunden del och en disponibel del. Kapital i den bundna delen överförs till den disponibla delen enligt de grunder som anges i fondens stadgar och med iakttagande av de begränsningar om vilka stadgas i 2 mom.

Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat så, att en medlem kan börja lyfta sin fondandel tidigast efter fem år och i årliga rater om högst 15 %. För närvarande har alla registrerade fonder i sina stadgar en bestämmelse enligt vilken kapital överförs till den disponibla delen tio år efter medlemskapets början och i årliga rater om högst 10 %. De fonder som vill börja betala ut fondandel åt sina medlemmar tidigare än detta är tvungna att ändra sina stadgar. Fonder som har inlett sin verksamhet år 1990 eller 1991 kan börja betala fondandel till sina medlemmar efter den värdebestämningssdag som följer på lagens ikraftträdande, förutsatt att fonden före värdebestämningssdagen har ändrat sina stadgar. Medlemskapets längd beräknas enligt hur länge medlemskapet har fortgått före värdebestämningssdagen.

25 §. *Utredning om fondandelarna.* Paragrafen reglerar den utredning om fondandelarna som minst en gång om året skall tillställas en medlem och av vilken framgår dels den del av vinstpremieandelen som har fogats till hans fondandel och beräkningsgrunderna, dels värdet av hans fondandel och hur den fördelar sig på en bunden och en disponibel del.

I slutet av paragrafen föreslås ett tillägg med stöd av vilket en fonds styrelse kan fatta beslut om att den medlemsvisa utredningen om fondandelarna ersätts med någon annan typ av meddelande för en del av medlemmarna eller alla medlemmar. Ett dylikt förfarande kan tillämpas när fonden inte har erhållit någon vinstpremieandel och som följd härav inga fondandelar heller har influtit till medlemmarna. Om en del av medlemmarna har fonda-

delar medan en del saknar sådana behöver inte heller någon utredning tillställas de sistnämnda. Också i det fallet att medlemmarna har fondandelar men de förändringar som inträffat i dem jämfört med föregående värdebestämningssdag är små, kan styrelsen besluta att utredningen ersätts med någon annan typ av meddelande. Sådana år då fonden har fått vinstpremieandel skall styrelsen noga överväga om utredningarna kan slopas på den grunden att förändringarna i fondandelarna är små. Senare konstaterade fel vid fogandet av vinstpremieandel till medlemsandelarna kan orsaka fonden mera kostnader än tillståndet av utredningarna. Huruvida förändringen i fondandelen är liten bedöms medlemsvis. Utredningen kan slopas endast för de medlemmars del i fråga om vilka förändringen är liten. En utredning skall alltid tillställas de medlemmar som har fondandel att lyfta.

Det meddelande som ersätter den medlemsvisa utredningen om fondandelarna skall alltid innehålla en utredning om vinstpremieandel som fonden erhållit eller om att vinstpremieandel inte erhållits. Likaså skall av meddelandet framgå hur stort räkenskapsperiodens överskott eller underskott är och hur mycket värdet av placeringarna av medlemsandelskapitalet har ökat eller minskat samt hur denna ökning eller minskning kommer att fogas till medlemmarnas fondandelar. Det är viktigt att medlemmarna på basis av meddelandet också kan

bedöma hur fondens styrelse har lyckats i sin placeringsverksamhet.

27 §. *Utbetalning av en fondandel sedan arbetsförhållandet upphört.* Det föreslås att början av 1 mom. ändras så, att en fond efter värdebestämningssdagen har fyra månader på sig att betala ut fondandelarna, dvs. betalningstiden förlängs med en månad.

Genom den ändring som föreslås i 1 mom. 1 punkten förkortas betalningstiden för fondandelarna med två år för sådana medlemmar vilkas arbetsförhållande till företaget har upphört av en orsak som beror på dem. Väntetiden räknat från den tidpunkt då arbetsförhållandet upphörde blir 2 — 3 år i stället för 4 — 5 år som i dag. Fonden skall efter den värdebestämningssdag som följer på ikraftträdandet av denna lag betala fondandelarna till alla sådana medlemmar i fråga om vilka det före värdebestämningssdagen har förflutit en hel räkenskapsperiod vid företaget efter att deras arbetsförhållande upphörde.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1996.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av personalfondslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 9 § 1 mom., 22 § 1 mom., 24 § 2 mom., 25 § och 27 § 1 mom. personalfondslagen av den 15 september 1989 (814/89) som följer:

9 §

Åtgärder för att bilda en fond

Sedan de beslut som anges i 7 § 1 mom. och 8 § har fattats skall företrädarna för personalgrupperna se till att ett konstituerande möte för personalfonden sammankallas. Till det konstituerande mötet kallas de blivande medlemmarna eller de fullmäktige eller andra företrädare som dessa har valt.

22 §

Överskott och underskott

Överskottet eller underskottet av en personalfonds medlemsandelskapital och de värde regleringar som gjorts i placeringarna av detta kapital skall för varje räkenskapsperiod fogas till medlemmarnas fondandelar i förhållande till det värde som deras andelar i genomsnitt har haft under räkenskapsperioden. En fond kan i sina stadgar bestämma att överskottet

eller underskottet och värdegröningarna fogas till medlemmarnas fondandelar i förhållande till det värde som deras andelar hade vid ingången av räkenskapsperioden. I stadgarna kan också bestämmas att överskottet för varje räkenskapsperiod helt eller delvis skall utbetalas till medlemmarna eller fogas till fondens gemensamma kapital. En medlem vars fondandel har betalats ut till honom på grund av att arbetsförhållandet upphört har inte rätt till överskott eller underskott eller värdegröningar för tiden mellan värdebestämningdagen och den dag då fondandelen betalats ut.

24 §

Lyftande av en fondandel

Sedan fem år har förflutit från det att en anställd blev medlem i fonden överförs varje år högst 15 procent av kapitalet i den bundna delen till den disponibla delen enligt de grunder som anges i fondens stadgar.

25 §

Utredning om fondandelarna

Varje medlem skall omedelbart efter värdebestämningdagen få en skriftlig utredning av vilken framgår dels den del av vinstpremieandelen som har fogats till hans fondandel och

beräkningsgrunderna, dels värdet av hans fondandel och hur den fördelar sig på en bunden och en disponibel del. Fondens styrelse har rätt att besluta att utredningen om fondandelarna ersätts med något annat lämpligt meddelande i fråga om sådana medlemmar som inte har någon fondandel eller beträffande vilka ändringen av fondandelen är liten och som inte har någon fondandel att lyfta.

27 §

Utbetalning av en fondandel sedan arbetsförhållandet upphört

Oberoende av vad stadgarna bestämmer om lyftande av en fondandel skall denna utbetalas inom fyra månader från den värdebestämningdag som närmast följer

1) efter att en hel räkenskapsperiod vid företaget har löpt ut sedan medlemmens arbetsförhållande upphörde antingen på grund av att han sagt upp sitt arbetsavtal eller på grund av att arbetsgivaren sagt upp eller hävt avtalet av en orsak som beror på arbetstagarens förfarande, eller

2) efter att medlemmen har gått i pension eller hans arbetsförhållande upphört av någon annan än i 1 punkten nämnd orsak eller efter den dag då han avlidit.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 27 oktober 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Terttu Huttu-Juntunen

Lag

om ändring av personalfondslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 9 § 1 mom., 22 § 1 mom., 24 § 2 mom., 25 § och 27 § 1 mom. personalfondslagen av den 15 september 1989 (814/89) som följer:

Gällande lydelse

9 §

Åtgärder för att bilda en fond

Sedan de beslut som anges i 7 § 1 mom. och 8 § har fattats skall företrädaerna för personalgrupperna se till att ett konstituerande möte för personalfonden sammankallas.

---

22 §

Överskott och underskott

Överskottet eller underskottet av en personalfonds medlemsandelskapital och de värde- regleringar som gjorts i placeringarna av detta kapital skall för varje räkenskapsperiod fogas till medlemmarnas fondandelar i förhållande till det värde som deras andelar i genomsnitt har haft under räkenskapsperioden. I stadgarna kan det likväl bestämmas att överskottet för varje räkenskapsperiod helt eller delvis skall utbetalas till medlemmarna eller fogas till fonderns gemensamma kapital.

Föreslagen lydelse

9 §

Åtgärder för att bilda en fond

Sedan de beslut som anges i 7 § 1 mom. och 8 § har fattats skall företrädaerna för personalgrupperna se till att ett konstituerande möte för personalfonden sammankallas. *Till det konstituerande mötet kallas de blivande medlemmarna eller de fullmäktige eller andra företrädare som dessa har valt.*

---

22 §

Överskott och underskott

Överskottet eller underskottet av en personalfonds medlemsandelskapital och de värde- regleringar som gjorts i placeringarna av detta kapital skall för varje räkenskapsperiod fogas till medlemmarnas fondandelar i förhållande till det värde som deras andelar i genomsnitt har haft under räkenskapsperioden. *En fond kan i sina stadgar bestämma att överskottet eller underskottet och värde- regleringarna fogas till medlemmarnas fondandelar i förhållande till det värde som deras andelar hade vid ingången av räkenskapsperioden. I stadgarna kan också bestämmas att överskottet för varje räkenskapsperiod helt eller delvis skall utbetalas till medlemmarna eller fogas till fondens gemensamma kapital. En medlem vars fondandel har betalats ut till honom på grund av att arbetsförhållandet upphört har inte rätt till överskott eller underskott eller värde- regleringar för tiden mellan värdebestämningdagen och den dag då fondandelen betalats ut.*

---

24 §

Lyftande av en fondandel

Sedan tio år har förflutit från det att en

Sedan fem år har förflutit från det att en

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

anställd blev medlem i fonden överförs varje år högst en tiondel av kapitalet i den bundna delen till den disponibla delen enligt de grunder som anges i fondens stadgar.

anställd blev medlem i fonden överförs varje år högst *15 procent* av kapitalet i den bundna delen till den disponibla delen enligt de grunder som anges i fondens stadgar.

25 §

Utredning om fondandelarna

Varje medlem skall omedelbart efter värdebestämningssdagen få en skriftlig utredning, av vilken framgår dels den del av vinstpremieandelen som har fogats till hans fondandel och beräkningsgrunderna, dels värdet av hans fondandel och hur den fördelar sig på en bunden och en disponibel del.

25 §

Utredning om fondandelarna

Varje medlem skall omedelbart efter värdebestämningssdagen få en skriftlig utredning av vilken framgår dels den del av vinstpremieandelen som har fogats till hans fondandel och beräkningsgrunderna, dels värdet av hans fondandel och hur den fördelar sig på en bunden och en disponibel del. *Fondens styrelse har rätt att besluta att utredningen om fondandelarna ersätts med något annat lämpligt meddelande i fråga om sådana medlemmar som inte har någon fondandel eller beträffande vilka ändringen av fondandelen är liten och som inte har någon fondandel att lyfta.*

27 §

Utbetalning av en fondandel sedan arbetsförhållandet upphört

Oberoende av vad stadgarna bestämmer om lyftande av en fondandel skall denna utbetalas inom tre månader från den värdebestämningssdag som närmast följer

1) efter att tre hela räkenskapsperioder vid företaget har löpt ut sedan medlemmens arbetsförhållande upphörde antingen på grund av att han sagt upp sitt arbetsavtal eller på grund av att arbetsgivaren sagt upp eller hävt avtalet av en orsak som beror på arbetstagarens förfarande, eller

2) efter att medlemmen gått i pension eller hans arbetsförhållande upphört av någon annan än i 1 punkten nämnd orsak eller efter den dag då han avlidit.

27 §

Utbetalning av en fondandel sedan arbetsförhållandet upphört

Oberoende av vad stadgarna bestämmer om lyftande av en fondandel skall denna utbetalas inom *fyra* månader från den värdebestämningssdag som närmast följer

1) efter att *en hel räkenskapsperiod* vid företaget har löpt ut sedan medlemmens arbetsförhållande upphörde antingen på grund av att han sagt upp sitt arbetsavtal eller på grund av att arbetsgivaren sagt upp eller hävt avtalet av en orsak som beror på arbetstagarens förfarande, eller

2) efter att medlemmen har gått i pension eller hans arbetsförhållande upphört av någon annan än i 1 punkten nämnd orsak eller efter den dag då han avlidit.

Denna lag träder i kraft den
199 .

